

Лабораторна робота № 1

Тема: Написання простих програм мовою Python.

Мета: Отримати практичні навички написання лінійних програм на мові Python. Відпрацювати функції вводу\виводу, арифметичних операцій, використання основних типів даних.

Література:

Васильєв О.М. Програмування мовою Python – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2019. – 504с. стор. 39-89

Зміст роботи:

Завдання 1.

Виведіть на екран свої групу, прізвище та ім'я.

Створіть змінну `a1` в яку запишіть ціле число, `a2`-дійсне число.

Створіть список, кортеж, рядок, множину, словник із 7 елементів.

Використовуючи функцію `type()` отримайте на екрані повідомлення про тип створених змінних.

Завдання 2.

Використовуючи функцію `input()` введіть значення двох змінних і виконайте над ними всі можливі арифметичні операції. Результати запишіть у список та виведіть на екран. Створіть новий список в який запишіть другий і п'ятий елементи раніше створеного списку.

Завдання 3.

Ввести чотири цілих числа. Перших два – це довжина і ширина першого прямокутника, а других два – це довжина і ширина другого прямокутника. Якої довжини потрібно мати дріт, щоб виготовити такі прямокутники?

Завдання 4.

Напишіть програму для рішення задачі розрахунку оплати чеку в кафе. N друзів отримали в кафе рахунок на суму `m` гривень. Було прийнято рішення розділити оплату порівну. До оплати додали суму чайових яка склала 15 % від суми рахунку. Необхідно визначити суму оплати кожного з друзів. (Значення `N` і `m` введіть з клавіатури)

Завдання 5.

Напишіть програму для знаходження суми цифр введеного трьохзначного числа. Виведіть число в якому поміняйте місцями сотні і десятки; одиниці і сотні.

Завдання 6.

Створіть список використовуючи функцію `range()` в діапазоні від 0 до 56 з кроком 2. Отриманий список виведіть на екран. Елементи створеного списку збільшити в 2 рази. Зайдіть суму, мінімальний та максимальний елементи списку. Результат оформіть у вигляді словника.

Створений список перетворіть в кортеж та рядок, використовуючи команду `tuple()` отримайте підтвердження правильності виконання команд.

Методичні вказівки.

Версії інтерпретатора Python для різних операційних систем доступні для безкоштовного завантаження на офіційному сайті Python (Python.org).

Мова Python відноситься до мов з неявною строгою динамічною типізацією. Неявна типізація означає, що при оголошенні змінної її тип не вказується (при явній типізації тип змінної вказується обов'язково).

Для мов з динамічною типізацією тип змінної визначається безпосередньо при виконанні програми.

Для мов програмування з динамічною типізацією характерно:

- будь-яка змінна є посиланням;
- типом змінної є те, на що вона посилається;
- тип змінної може довільно змінюватися по ходу виконання коду, коли змінна починає посилатися на інший об'єкт.

В Python існують декілька числових типів:

int – ціле число;

float – число з плаваючою точкою (дійсне число);

complex – комплексне число.

Враховуючи неявну типізацію мови Python при оголошенні змінної, їй повинно бути надане значення (вона має бути ініціалізована). Щоб оголосити та ініціалізувати змінну необхідно: написати її ім'я, потім поставити оператор присвоєння (знак дорівнює) і вказати значення, з яким дана змінна буде створена.

Приклад:

```
a = 10
```

```
v=7.25
```

Для визначення типу призначена функція **type()**.

Приклад:

```
a = 10
```

```
print(type(a))
```

Введення даних.

Для вводу даних визначеного використовується функція **input()**

Функція `input ()` отримує від користувача рядок тексту. Зазвичай дані просто вводяться з клавіатури. Отже, до вже знайомим вам вбудованих Python-функцій `str ()`, `int ()`, `float ()` і `type ()`, які ми розглянули, додалася ще одна. Докладно про функції ми будемо говорити пізніше, а

поки досить запам'ятати, що вставляючи їх в свої програми, ви повинні додавати круглі дужки.

```
yourName = input("Введіть своє ім'я: ")
```

Введіть своє ім'я: Тарас

Приклад:

```
a = int(input())  
d = int(input("Задати число"))
```

Якщо вам потрібно ввести число можна взяти функцію `int ()` або `float ()` і перетворити наданий вам функцією `input ()` рядок в число. Це буде виглядати так:

```
a = input()
```

```
a = float (a)
```

Спочатку за допомогою функції `input ()` ми отримуємо дані у вигляді рядка. А потім, застосувавши функцію `float ()`, ми перетворюємо її в число. Втім, все це можна зробити і коротше, всього за один крок:

```
a = float(input())
```

Цей рядок виконує ті ж самі дії. Отримує у користувача рядок і перетворює його в число. Але тепер для цього потрібно менше коду.

Якщо ви хочете, щоб всі дані, які вводяться користувачем були цілими числами (без десяткових знаків), для перетворення можна задіяти функцію `int ()`:

```
a = int(input())
```

Але тут може виникнути помилка введення, коли користувач замість цілого числа введе дробове:

```
a = int(input())
```

12.3

Traceback (most recent call last):

```
File "<pyshell#30>", line 1, in <module>
```

```
a = int(input())
```

ValueError: invalid literal for int() with base 10: '12.3'

Це сталося тому, що Python не знає як перетворити рядок з десятковою крапкою в ціле число. Вирішити дану проблему, можна спочатку перетворивши рядок в дійсне число, а вже потім в ціле, тобто:

```
a = float(input())
```

```
a = int(a)
```

Виведення даних

Для виведення даних використовується **функція print()**, яка може виводити не тільки значення змінних, але і значення будь-яких виразів. Наприклад:

```
print(2+8/23-45*2+12**3)
```

```
1640.3478260869565
```

```
a = 15
```

```
b = 23
```

```
print(a, '+', b, '=', a+b)
```

```
15 + 23 = 38
```

Арифметичні операції

Знак	Операція
+	Додавання
-	Віднімання
*	Множення
/	Ділення
//	Цілочисельне ділення
%	Остача від ділення
**	Піднесення до степеня

Для звернення до елементів списку треба використовувати індекси, які представляють номер елемента в списку. Індеси починаються з нуля. Тобто другий елемент буде мати індекс 1. Для звернення до елементів з кінця можна використовувати негативні індекси, починаючи з -1. Тобто у останнього елемента буде індекс -1, у передостаннього - -2 і так далі.

```
numbers = [1, 2, 3, 4, 5]
print (numbers [0]) # 1
print (numbers [2]) # 3
print (numbers [-3]) # 3
numbers [0] = 125 # змінюємо перший елемент списку
print (numbers [0]) # 125
```

Якщо необхідно створити список, в якому повторюється одне і те ж значення кілька разів, то можна використовувати символ зірочки *. Наприклад, визначимо список з шести п'ятірок:

```
numbers = [5] * 6 # [5, 5, 5, 5, 5, 5]
print (numbers)
```

Щоб додати елемент застосовуються методи **append ()** – додає елемент в кінець списку.

<http://pishachok.blogspot.com/p/blog-page-37.html> методи та функції роботи зі списками.

Контрольні запитання.

1. Які типи даних ви знаєте? Опишіть їх.
2. Чи можна перетворити дробове число на ціле? ціле на дробове? У яких випадках можна рядок перетворити на число?
3. Наведіть приклади операцій. Для чого призначена операція присвоєння?
4. Які існують правила і рекомендації для іменування змінних?
5. Як список перетворити в рядок, кортеж, множину і навпаки?
6. Назвіть основні методи та функції роботи зі списками.